

Sygn. akt III Ca 13/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2023 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku Z. W.

z udziałem R. W.

o dział spadku po S. W.

na skutek apelacji uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt I Ns 1343/16

postanawia:

1. **oddalić apelację;**

2. **nakazać pobrać od uczestnika postępowania R. W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach**

- z przyznanego mu w zaskarżonym postanowieniu prawa - kwotę 200zł (dwieście złotych), z tytułu nieuiszczonej części opłaty od apelacji;

3. **oddalić wniosek wnioskodawcy o zasądzenie na jego rzecz od uczestnika postępowania zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 13/22

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w postanowieniu z dnia 10 08 2021r., ustalił, że w skład spadku po S. W. wchodzi prawo własności zabudowanej nieruchomości położonej w W. przy ul (...), stanowiącej działkę gruntu o numerze geodezyjnym (...) o urządzonej księdze wieczystej prowadzonej przez ten Sąd pod numerem Kw (...) o wartości 250.000zł. Zaliczył na schedę spadkową poczynioną w dniu 3 04 2003r. przez spadkodawczynię na rzecz wnioskodawcy Z. W. darowiznę własności nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu o numerze geodezyjnym (...)

o urządzonej księdze wieczystej prowadzonej przez ten Sąd pod numerem Kw (...) o wartości 99.000zł. Dokonał działu spadku i w jego wyniku przyznał uczestnikowi postępowania R. W. nieruchomość zaliczoną

w skład spadku oraz zasądził od niego na rzecz wnioskodawcy spłatę w wysokości 75.500zł, płatną w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia Oddalił pozostałe wnioski zainteresowanych oraz orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia między innymi przywołał regulację art. 212 § 3 k.p.c. i wyjaśnił, że sąd podejmując decyzję o rozłożeniu na raty zasądzonej spłaty powinien mieć na uwadze, że należy tego dokonać z uwzględnieniem sytuacji strony, której przyznano przedmiot postępowania działowego z równoczesnym najmniejszym uszczerbkiem interesów osoby uprawnionej do otrzymania spłaty,

która ma prawo do niezwłocznego otrzymania należnej jej spłaty. Następnie stwierdził, że w niniejszej sprawie przeciwko rozłożeniu na raty zasądzonej spłaty przemawiało to, że prawo własności nieruchomości zostało przyznane uczestnikowi zgodnie z jego wnioskiem im powinien non mieć „na względzie dokonania m stosownej spłaty wartości udziału wnioskodawcy”. Wskazał, że uczestnik postępowania miał wystarczająco dużo czasu na zgromadzenie środków niezbędnych do uiszczenia

zasądzonej spłaty, a rozłożenie zasądzonej należności byłoby „sprzeczne z prawem wnioskodawcy do niezwłocznej zapłaty świadczenia” i z tych powodów uznał jego wniosek o rozłożenie zasądzonej od niego spłaty za nieuzasadniony.

Orzeczenie zaskarżył **uczestnik postępowania R. W.**

w części nieuwzględniającej jego wniosku o rozłożenie na raty zasądzonej od niego spłaty. Wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez „rozłożenie zasądzonej spłaty „na maksymalną ilość rat i ustalenie terminu ich płatności”

Zarzucał, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia naruszono regulację art. 320 k.p.c. poprzez jej niezastosowanie.

Podnosił, że jest emerytem i struktura kosztów jego utrzymania nie zezwalałaby obiektywnie na jednorazową spłatę zasądzonej kwoty.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował wniosek a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę.

Ustaień faktycznych składające się na podstawę faktyczną orzeczenia

nie były kwestionowane w postępowaniu apelacyjnym, mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, którego ocena jakkolwiek lakoniczna jest logiczna i mieści się w granicach swobodnej oceny.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Postanowienie Sądu Rejonowe zostało zaskarżone tylko w części nie-uwzględniającej wniosku skarżącego o rozłożenie na raty zasądzonej od niego

na rzecz wnioskodawcy spłaty, co wyznacza kognicję Sądu odwoławczego w postępowaniu apelacyjnym (ogranicza ją do oceny prawidłowości rozstrzygnięcia o nie-rozłożeniu zasądzonej spłaty na raty) .

Wbrew zarzutowi apelacji ocena tego zagadnienia ma oparcie w prawidłowo zastosowanych przez Sąd pierwszej instancji przepisach prawa (wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia), a Sąd odwoławczy ocenę prawną Sądu pierwszej

instancji podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

W szczególności przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia nie mogło dojść

do naruszenia wskazanej w apelacji regulacji art. 320 k.p.c., gdy ż w sprawach o dział spadku ma ona zastosowanie w odniesieniu do innych - poza spłatami i dopłatami - zasądzonych należności (postanowienie SN z dnia 24 kwietnia 1969 r., III CRN 61/69, OSNCP 1970, nr 1, poz. 13).

Uzupełniając ocenę prawną Sądu Rejonowego dodatkowo należy dodać,

że uwzględnienie wniosku skarżącego powoduje, że wnioskodawca nie tylko zostaje pozbawiony możliwości korzystania ze swego majątku (z korzyścią skarżącego),

ale traci także możliwość jego powiększenia (np. zainwestowania spłaty, czy też jej złożenia na rachunku bankowym), więcej na skutek panujące obecnie dużej inflacji ostateczna faktyczna ekonomiczna wartość spłaty będzie mniejsza od tej jaką posiada ona w chwili obecnej.

Równocześnie z samej apelacji wynika, że skarżący posiada stałe dochody, mieszka wspólnie z żoną i łączne ich dochody wynosiły w czasie sporządzania apelacji 4.700zł (3.100zł + 1.600 zł).

W toku postępowania nie wykazano, że nie ma on możliwość zaciągnięcia kredytu bankowego w celu pozyskania środków finansowych w celu zapłaty zasądzonej spłaty.

Równocześnie od czasu wydania zaskarżonego postanowienia upłynęło już 2 lata i 5 miesięcy i był to wystarczająco długi okres, żeby przy dochowaniu należytej staranności podjąć czynności w celu pozyskania tych środków.

Z tych względów rozłożenie na raty zasądzonej spłaty - w świetle regulacji

art. 212 § 3 zd. 2 k.c. - jest nieuzasadnione (zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury

i doktryny prawa przy jej zastosowaniu należy uwzględnić interesy wszystkich uczestników).

Reasumując zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe i dlatego apelację jako bezzasadną oddalono przy zastosowaniu regulacji art. 385 k.p.c. w związku

z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na mocy regulacji art. 520 § 1 k.p.c. oddalając wnioski wnioskodawcy i uczestniczki postępowania o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego (o zasadności wniosku uczestnika postępowania wyrzeczono w ramach orzeczenia o oddaleniu apelacji).

O należnej Skarbowi Państwa skredytowanej uczestniczce postępowania opłacie od apelacji orzeczono stosując regulację art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 07 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSO Leszek Dąbek